

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201189
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8319201189.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v právnej veci žalobcov v 1.rade X. E., H.. XX.XX.XXXX, C. D. H. F. XXX, XXX XX Q. H. F., v 2. rade F. E.Q., H.. XX.XX.XXXX, C. D. H. F. XXX, XXX XX Q. H. F. zastúpených JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25,824 96 Bratislava, IČO: 35792752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47233516 o vydanie bezdôvodného obohatenia 936 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1. a 2.rade bezdôvodné obohatenie spoločne a nerozdielne vo výške 936 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne s dlžnej sumy 936 eur od 12.04.2019 do zaplataenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č.8300013276 zo dňa 29.09.2008 uvedená v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. v čl. 8 práva a povinnosti dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 v bode 8.7. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 uzatvorením tejto Zmluvy o RÚ prehlasuje v súlade s ustanovením § 401 Zákona č.513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, že predlžuje premlčaciu dobu akýchkoľvek práv, ktoré vznikli Veriteľovi z tejto Zmluvy o RÚ na dobu 10 rokov od okamžiku, keď začne táto doba plynúť“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalobcom v 1. a 2.rade vo vzťahu k žalovanému súd priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v 1. a 2.rade podali dňa 19.03.2019 na tunajší súd žalobu proti žalovanému, ktorou žiadali uložiť žalovanému povinnosť vydať im bezdôvodné obohatenie vo výške 200 eur s prísl. a zaplatiť trovy tohto konania. Zároveň žiadali určiť, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.09.2008, uvedená v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., v článku 8 práva a povinnosti dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 v bode 8.7. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 uzatvorením tejto Zmluvy o RÚ prehlasuje v súlade s ustanovením § 401 Zákona č.513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, že predlžuje premlčaciu dobu akýchkoľvek práv, ktoré vznikli Veriteľovi z tejto Zmluvy o RÚ na dobu 10 rokov od okamžiku, keď začne táto doba plynúť“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2. Podaním doručeným súdu dňa 30.09.2019 žiadali žalobcovia v 1. a 2.rade pripustiť zmenu žaloby. O návrhu na zmenu žaloby rozhodol súd uznesením č. k. 5Csp/43/2019-87 zo dňa 09.12.2019, ktoré

nadobudlo právoplatnosť dňa 10.12.2019. Týmto uznesením súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie, každému vo výške 468 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 468 eur od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplata sumy 468 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 29.09.2008, uvedená v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., v článku 8 práva a povinnosti dlžníka, spoludlžníka 1, spoludlžníka 2 v bode 8.7. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 uzatvorením tejto Zmluvy o RÚ prehlasuje v súlade s ustanovením § 401 Zákona č.513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, že predlžuje premlčaciu dobu akýchkoľvek práv, ktoré vznikli Veriteľovi z tejto Zmluvy o RÚ na dobu 10 rokov od okamžiku, keď začne táto doba plynúť“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalovaný je povinný nahradiť trovy konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu a priznať náhradu trov tohto konania.

4. Vykonaným dokazovaním, výsluchom žalobcov v 1. a 2.rade, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, stanoviskami žalovaného k žalobe a vyjadrením žalobcov zistil súd tento skutkový stav:

5. Žalobcovia v 1. a 2.rade uzavreli so žalovaným dňa 29.09.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Z tejto zmluvy bolo zistené, že žalobcom bola schválená výška úveru 24 000 Sk/796,65 eur s počtom mesačných splátok 36 vo výške 1450 Sk/ 48,13 eur s ročnou úrokovou sadzbou 79,54 %. Zmluvná odmena predstavovala sumu 28 200 Sk/936,07 eur.

6. Z listu žalovaného (čl.5), zo dňa 28.01.2011 súd zistil, že žalovaný týmto listom oznámil žalobcom, že v súlade s vyššie uvedenou zmluvou o revolvingovom úvere majú uhradené všetky záväzky. Zároveň im oznámil, že na účte vznikol preplatok v hodnote 48,13 eur s tým, že pri vrátení preplatku má žalovaný právo na uplatnenie si poplatku predstavujúceho náklady za spracovanie vo výške 3 eur.

7. Žalobcovia v 1. a 2.rade v žalobe tvrdili, že zmluva o revolvingovom úvere obsahuje neprijateľnú podmienku uvedenú v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. v článku 8 s poukazom na to, že táto zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp.zn. 5C/25/2015 zo dňa 25.05.2015, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/652/2015 zo dňa 31.05.2017. Neprijateľnosť tejto podmienky je súd povinný preveriť z úradnej moci.

8. Žalobcovia v žalobe tvrdili, že úver, ktorý im bol poskytnutý na základe tejto spotrebiteľskej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko zmluva, ktorú uzavreli, neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. d), g) a i) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobcovia žiadali o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 200 eur iba z dôvodu, že nedisponovali presnou informáciou o tom, akú celkovú sumu žalovanému titulom tohto úveru zaplatili, lebo na ich žiadosť im žalovaný túto informáciu neposkytol. O tom, že sa žalovaný na ich úkor obohatil, sa dozvedeli až od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom predložili prehlásenie tohto združenia (čl. 14).

9. Na žiadosť žalobcov súd vyžiadal od žalovaného prehľad všetkých splátok a úhrad z titulu zmluvy o revolvingovom úvere a po jeho zaslaní žalobcovia zmenili žalobu a žiadali o vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného vo výške, ktorá predstavuje tú sumu, ktorú žalobcovia zaplatili nad poskytnutý úver, t.j. sumu 936,03 eur a z ktorej žalobcovia žiadali priznať každému zo žalobcov po 468 eur.

10. Z prehľadu všetkých platieb z titulu poskytnutého úveru (čl.63) bolo zistené, že žalobcovia na úvere uhradili 1 732,68 eur a bol im poskytnutý úver vo výške 796,65 eur. Rozdiel vo výške 936,03 žiadali od žalovaného vydať z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

11. Z písomného stanoviska žalovaného (čl. 36 a čl. 97), súd zistil, že žalovaný so žalobou nesúhlasil z viacerých dôvodov. V prvom rade namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcov s poukazom na to, že žalobkyňa v 1.rade je dlžníčkou podľa zmluvy o revolvingovom úvere, ale žalobca v 2.rade je iba spoludlžníkom, ktorého postavenie je iné, než postavenie dlžníka.

12. Žalovaný popieral tvrdenie žalobcov, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bezpoplatkový a tvrdil, že zmluva o revolvingovom úvere má všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon. Poukazoval aj na to, že výška odplaty za poskytnutý úver bola dojednaná v súlade so Zákonom o spotrebiteľských úveroch a v súlade so zmluvou. Popieral existenciu bezdôvodného obohatenia a vzniesol aj námietku premlčania uplatneného nároku s poukazom na trojročnú objektívnu lehotu pre vydanie bezdôvodného obohatenia a s poukazom na list žalovaného, adresovaného žalobcom zo dňa 28.01.2011 s tým, že už vtedy sa žalobcovia dozvedeli o tom, že celý úver je uhradený. Prehlásenie občianskeho združenia HOOS je podľa žalovaného nevierohodným dôkazom, na ktorý by súd nemal prihliadať.

13. Ďalšou skutočnosťou spochybňujúcou tvrdenie žalobcov o tom, kedy sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení je aj to, že dňa 28.03.2011 bol žalobcom vyplatený preplatok vo výške 141,39 eur a dňa 17.05.2011 preplatok vo výške 45,13 eur.

14. Z výsluchu žalobcov v 1. a 2.rade súd zistil, že žalobcovia potvrdili uzavretie spotrebiteľskej zmluvy o revolvingovom úvere tak ako to vyplýva z predloženej zmluvy. Úver splácali hotovostnou platbou, ktorú nosili na poštu, kde bola označená kancelária s názvom žalovaného a kde sedela pani Z., ktorá od nich preberala platbu a vydávala potvrdenia o tom, akú sumu uhradili. Doklady o splácaní úveru sa im nezachovali a vo svojej výpovedi uviedli, že niekedy sa stalo, že im ani doklad o zaplatení pani nevydala. Žalobcovia uviedli, že úver splácali v splátkach po 48,13 eur, ale nie vždy mali k dispozícii celú sumu, preto dlh splácali aj v nižších splátkach, keďže žalovaný s tým súhlasil.

15. Z písomného stanoviska právneho zástupcu žalobcov, ktorí reagovali na vyjadrenie žalovaného k žalobe vyplýva, že nárok žalobcov nie je premlčaný z ohľadom na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia a týmto dňom je deň, kedy sa oprávnený dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal.

16. Zároveň sa na prípady ako je daná prejednávaná vec vzťahuje aj desaťročná objektívna lehotá (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/238/2017). Žalobcovia poukázali na pripojené rozhodnutia, ktoré takýto záver prijali vo svojich rozsudkoch (rozsudok Okresného súdu v Prešove sp.zn. 24Csp/57/2016 zo dňa 06.04.2017, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co/53/2017 zo dňa 27.03.2018, uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/153/2018 zo dňa 16.04.2019 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/149/2018 zo dňa 30.05.2019).

17. Súd zhodnotil vyššie uvedené dokazovanie a dospel k záveru, že na daný prípad je potrebné aplikovať Zákon o spotrebiteľských úveroch č.258/2001 Z. z., účinný ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. ku dňu 29.09.2008.

18. Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch
Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.
Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

20. Podľa § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch
(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.
(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

(3) Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

(4) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

21. V Zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 29.09.2008 chýbajú podstatné náležitosti a to adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (písm. d), konečná splatnosť úveru (písm. g), výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (písm. i), preto súd v súlade s citovaným zákonom o spotrebiteľských úveroch dospel k záveru, že úver poskytnutý žalovaným žalobcom v 1. a 2.rade je potrebné posudzovať ako úver bez úrokov a bez poplatkov.

22. Podľa § 451 ods.1,2 O. z. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. Podľa § 517 ods.1,2 O. z. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide

o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k 1.dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Z prehľadu o platbách (čl.63) bolo zistené, že žalobcovia uhradili na úvere sumu 1 732,68 eur a úver im bol poskytnutý v sume 796,65 eur, preto suma 963,03 eur je rozdielom, ktorý predstavuje bezdôvodné obohatenie získané žalovaným na úkor žalobcov v 1. a 2.rade.

26. Žalobcovia v 1. a 2.rade sú manželia a spoludlžníci z tohto úverového vzťahu, preto súd mal za to, že sú aj vecne legitimovaní na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. V danom prípade do úverového vzťahu vstúpili obaja žalobcovia ako manželia a to ako dlžník a spoludlžník. Manželstvo oboch žalobcov právne trvá. Nebolo zistené, aby BSM mali zrušené počas manželstva alebo bolo ich BSM obmedzené. Manželia majú podľa názoru súdu z tohto úveru spoločné práva a povinnosti, preto im súd priznal spolu 936 eur s prísl., ktorú aj žiadali priznať v konaní, avšak nie delene, ale spoločne a nerozdielne. Súd vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu. Žalobcom v 1.a 2.rade priznal aj úrok z omeškania v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami od 12.04.2019 do zaplatenia, teda odo dňa po doručení žaloby.

27. Vzhľadom k tomu, že žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd sa musel zaoberať aj touto námietkou.

28. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

29. Súdu je z jeho činnosti známe, že žalovaný dlhodobo ignoruje právnu úpravu zameranú na ochranu spotrebiteľov (absencia obligatórnych náležitostí zmluvy, uvádzanie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve). Uvedené sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Aj keby súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozmeneý.

30. K premlčaniu súd uvádza, že predmetný nárok nepovažuje za premlčaný, nakoľko za premlčaciu lehotu považuje plynutie 10-ročnej lehoty podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný poznal skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal a poznal ich aj v čase vzniku, napriek tomu, že vedel, že takáto zmluva nie je v poriadku, prijal finančné prostriedky nad poskytnutý úver, čím sa dopustil bezdôvodného obohatenia. Konal tak úmyselne.

31. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa), treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012). Žalovaný minimálne vedel, že neuvedením podstatných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobcu) žiadať úrok z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozmeneý (dolus indirectus, tzv.nepriamy úmysel). Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. V zmysle ust. § 107

ods. 2 OZ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.01.2013, sp. zn. 2Co 9/2012), zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ).

32. Je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ sa nedozvie o tom, že zmluva má vady predtým, než sa bude dopytovať subjektu znalého veci, ktorým sú spotrebiteľské združenia a takto postupoval aj žalobca, ktorý až po oboznámení s touto zmluvou a jej vyhodnotení združením na ochranu spotrebiteľa sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia.

33. Súd má zato, že žalobcovia sa najskôr o bezdôvodnom obohatení mohol dozvedieť od právneho zástupcu, po tom ako mu bolo doručené vyjadrenie žalovaného zo dňa 25.09.2019o tom, koľko už zaplatili žalovanému. Žalobcovia žalovali pôvodne iba o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 200 eur, keďže nevedeli o koľko úver preplatili.

34. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

36. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

37. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

38. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

39. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

40. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie

predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

41. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania.

42. Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že žalobcovia v 1. a 2.rade pri uzatváraní zmluvy boli v pozícii fyzických osôb, ktoré potrebovali finančné prostriedky na osobné účely. Preto súd dospel k záveru, že žalobcom bol úver poskytnutý ako fyzickým osobám, spotrebiteľom. Z formy a obsahu zmlúv, je zrejmé, že sa jedná o tzv „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcov, ktorí obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohli ovplyvniť, ani neovplyvnili. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

43. Okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobcovia v 1. a 2.rade žiadali určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky, uvedenej v článku 8.7. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 uzatvorením tejto Zmluvy o RÚ prehlasuje v súlade s ustanovením § 401 Zákona č.513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, že predlžuje premlčaciu dobu akýchkoľvek práv, ktoré vznikli Veriteľovi z tejto Zmluvy o RÚ na dobu 10 rokov od okamžiku, keď začne táto doba plynúť“. Zmluvná podmienka v takomto znení, používaná zo strany žalovaného bola rozhodnutiami súdov prvoinštančného i odvolacieho určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor spotrebiteľa. Formulár revolvingovej zmluvy č.XXXXXXXXXX zo dňa 29.09.2008 má celkovo 13 bodov a na druhej strane zmluvy pokračuje text úverovej zmluvy drobným písmom, kde v bode 8.7 je uvedený aj text, ktorý žalobcovia žiadali určiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná, v takom prípade uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

44. Naliehavosť právneho záujmu na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daná priamo § 53 O. z. Otázka naliehavého právneho záujmu v obdobnej veci bola už riešená aj v uznesení Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/27/2013 zo dňa 28.03.2013, kde tento uviedol, že naliehavý právny záujem pri určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyplýva priamo zo zákon, a to § 3 ods. 5 Zákona č.250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorú žiadali žalobcovia určiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku, je zakotvená v zmluvných dojednaniach a spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky je skutočnosť, že takáto zmluvná podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná. Uvedené tzv. zmluvné dojednania sú predformulované, zo strany spotrebiteľa nebola akákoľvek možnosť, a to ani teoretická, tie zmluvné dojednania zmeniť alebo upraviť. Uvedené zmluvné dojednania neboli podpísané ani žalovaným.

45. Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Na základe takto vykonaného dokazovania

súd dospel k záveru, že sporná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná ako to vyplýva z § 53 ods. 3 O. z. a dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neunesol.

46. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia boli v konaní proti žalovanému plne úspešní, preto súd im vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.